

Bakterijske okužbe

Pri otrocih večino vročinskih bolezni povzročajo virusne okužbe. Vzrok vročine pa je lahko tudi okužba z bakterijami. Bakterijske okužbe imajo pogosto hudo klinično sliko, vendar jih večino uspešno pozdravimo z antibiotiki. Zato je pomembno, da zdravnik čimprej postavi diagnozo in začne z ustreznim zdravljenjem. Včasih zdravnik bakterijsko okužbo težko loči od virusne. Na splošno bakterijske okužbe povzročajo višjo temperaturo – lahko tudi do 41°C in večje število levkocitov (belih krvnih celic) v krvnem razmazu. Tveganje za bakterijske okužbe je veliko predvsem pri dojenčkih, mlajših od 2 mesecev in otrocih, ki nimajo vranice ali imajo imunske pomanjkljivosti.

DAVICA

POVZROČITELJ: Davica je huda nalezljiva bolezen, ki jo povzroča bakterija, *Corynebacterium diphtheriae* s svojim strupom-toksinom. Za bolezen je značilna vnetna reakcija na sluznici nosu, žrela, kože, kjer se razvije belkasta obloga. Iz žrela se obloga lahko širi v sapnik in sapnice ter povzroča zadušitev.

PRENOS BOLEZNI: Prenos okužbe je kapljičen, posreden ali neposreden, s kašljanjem, kihanjem, govorjenjem, prek predmetov in tudi živil.

OSLOVSKI KAŠELJ

POVZROČITELJ: Oslóvski kašelj (pertúsis) je zelo nalezljiva bolezen, ki jo povzroča gramnegativna bakterija *Bordetella pertussis*. Bolezen je dobila ime po značilnem kašlju, ki spominja na oslovsko riganje. Na vsem svetu se letno okuži 30–50 milijonov ljudi; umre jih okoli 300.000. Oslóvski kašelj je ena najpogostejših bolezni v svetu, ki se sicer dajo preprečiti s cepivom. V razvitem svetu že več desetletij poteka obvezno cepljenje otrok s cepivom DiTePer (proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju).

PRENAŠANJE: Prenos okužbe je kapljičen, posreden ali neposreden, s kašljanjem, kihanjem...

Virusne okužbe

Pri otrocih se pojavljajo številne virusne okužbe. Večina otroških virusnih bolezni ne poteka hudo in otroci okrevajo brez zdravljenja, zato se zdravnik le redko odloči za laboratorijsko določanje virusa. Nekatere okužbe so tako značilne, da lahko postavi diagnozo le iz bolezenskih znakov.

OŠPICE

POVZROČITELJ: Ošpice so zelo nalezljiva otroška bolezen, ki jo povzroča virus ošpic. Virus je patogen za človeka, okužijo se lahko tudi opice.

PRENAŠANJE: Bolezen se prenaša z drobnimi kapljicami, neposredno ali posredno. Osebe z akutno okužbo brez znakov bolezni so malo kužne oziroma sploh niso. Bolnik je kužen nekaj dni pred pojavom izpuščajev ter 6 dni po njem.

RDEČKE

POVZROČITELJ: Rdečke ali rubela so akutna, blago nalezljiva bolezen s spremembami na koži, ki jo povzroča virus rdečk.

PRENAŠANJE: Bolezen se prenaša kapljično. Je manj nalezljiva od ošpic. Virus rdečk vstopa v telo skozi dihala ter nato vdira v kri, ki ga raznese v vse organe. Ko zbledi izpuščaj, bolnik ni več kužen.

NORICE

POVZROČITELJ: Norice ali vodene koze so zelo nalezljiva bolezen, ki prizadene zlasti otroke. Povzročajo jo virus noric. Po ozdravitvi virus ostane prisoten v telesu in lahko kasneje pri hujši oslabitvi odpornosti izbruhne v obliki pasovca.

PRENAŠANJE: Virus noric je zelo kužen in se prenaša zlasti kapljično, torej z vdihanjem kapljic, ki jih je izdihala oziroma izkašljala obolela oseba. Virus na zraku preživi zgolj 10 minut, zato je okužba prek predmetov malo verjetna. Po izpostavljenosti virusu se bolezen pojavi pri več kot 90% ljudi, ki še niso bili okuženi.

MUMPS

POVZROČITELJ: je nalezljiva virusna bolezen, pri kateri pride do akutnega vnetja obušesne žleze slinavke, lahko pa tudi do vnetja drugih žlez slinavk, možganskih ovojnic, mod, jajčnikov ali trebušne slinavke. Vnetje spremlja tudi vročina. Povzročajo ga virus mumpsa. Prištevamo jo med tako imenovane otroške bolezni, čeravno lahko zbolijo tudi odrasli. Danes, ko poznamo cepivo, je bolezen v razvitem svetu redka, še vedno pa predstavlja velik zdravstveni problem v državah v razvoju.

PRENAŠANJE: Prenaša se po zraku s kašljanjem in kihanjem ali z neposrednim stikom s kapljicami oziroma slino.

GRIPA

POVZROČITELJ: Povzročitelji gripe so virusi iz zelo variabilne družine Orthomyxoviridae. Obstaja več tipov virusov: A, B in C. Okužba z virusom gripe zmanjša odpornost organizma in kot posledica se lahko pojavijo dodatne okužbe z bakterijami (pljučnica, bronhitis). Pri otrocih pa se zelo pogosto pojavi tudi vnetje srednjega ušesa.

PRENOS: Virus se prenaša s kužnimi kapljicami, ki jih razširjajo bolniki v okolico s kašljanjem, kihanjem in glasnim govorjenjem. Prenaša se tudi z neposrednim oz. posrednim stikom (preko kljuk, z rokovanjem).

VIR : Veliki zdravstveni priročnik za domačo uporabo